

पृष्ठभूमि

सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय अर्न्तगतको राज्य पुनर्संरचनाको संघीय व्यवस्था तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ गाउँपालिका, नगरपालिका तथा जिल्ला समन्वय समितिलाई स्थानीय तहको रूपमा परिभाषित गरेको छ । स्थानीय तहको रूपमा राखिएका यी निकायहरूमा राज्यको कार्यहरूलाई विकेन्द्रित गरि एक पूर्ण अधिकार सहितको नागरिकको स्थानीय सरकार निर्माण गरि जनतालाई सरल रूपले सेवा प्रवाह गर्नको लागि, सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट निर्देशित भएका छन् । सोहि बमोजिम चुनावी प्रक्रियाको माध्यमबाट स्थानीय प्रतिनिधिको छनोट गर्ने कार्यले पनि निरन्तरता पाइरहेको छ । यसरी चुनावी मैदानबाट आएका जनप्रतिनिधि र खुला प्रतिस्पर्धात्मक परिक्षाको प्रणालीबाट छनोट भई निश्चित कानुनी दायराबाट आएका प्रतिनिधिको संयुक्त साभेदारीमा स्थानीय तहको कार्यहरू संचालन गर्नको लागि सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले जिम्मेवारी सुम्पेको छ । स्थानीय तहको काम गर्नको लागि जिम्मेवारी प्राप्त गरेका यि निकायहरूले जनताको सर्वाधिक नजिकको साभेदार बनेर काम गर्न सुरुवात गरिसकेका छन् । गाउँपालिका स्थानीय तहको पहिलो तहमा रहेको हुन्छ । गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रको सबैखाले विकासको प्रक्रियालाई अधि बढाउने क्रममा निर्देशित कानुनी दायराको पालना गर्नुपर्ने हुन्छ । यसका लागि गाउँपालिकाले संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को आधारमा आफ्नो क्षेत्रमा भौतिक, आर्थिक तथा सामाजिक विकासको नेतृत्व गर्ने उल्लेख गरेको छ । सोही बमोजिम गाउँपालिकाले आफ्नो कार्यलाई सरल रूपले संचालन गर्नको लागि आफ्नो क्षेत्रको वार्षिक योजना र बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्वनै स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिती देखिने गरि वस्तुगत विवरण तयार गनुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । यस्तो वस्तुगत विवरणको ढाँचा सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले निर्देशन गरे बमोजिम हुने र सो ढाँचामा स्थानीय तहबाट आवश्यकता अनुसार थप विवरण समावेश गर्न सकिने कुरा उल्लेख गरिएको छ । यसरी वस्तुगत विवरण निर्माण गरिसके पछि सोको अद्यावधिक गरि आफ्नो वेव पेजमा सार्वजनिक गर्नुपर्ने व्यवस्था समेत गरिएको छ । गाउँपालिकाले यो जिम्मेवारी पुरा गर्दा आफ्नो गाउँको आवधिक र वार्षिक योजना तर्जुमामा सहभागितामुलक प्रक्रियाबाट नतिजामुलक ढंगले गनुपर्ने गरि निर्देशन प्राप्त गरेको छ । साथै गाउँको वस्तुगत विवरणमा सम्बन्धित क्षेत्रको भौतिक रुपरेखा देखिने गरि स्रोत नक्सा समेत तयार गनुपर्ने कुरा उल्लेख गरिएको छ । यसका साथै गाउँक्षेत्रको विकास निर्माण र सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा स्थानीय तहको भूमिका बढिरहेको सन्दर्भमा गाउँविकास सम्बन्धी सूचना व्यवस्थापन पनि गाउँपालिकाले गर्नुपर्ने एक महत्वपूर्ण कार्य हो । यसका लागि स्थानीय तहको योजना तर्जुमा गर्नको लागि गाउँपालिकाको समग्र वस्तुस्थितिको यथार्थ तथ्यहरूको जानकारी हुनु पहिलो र आधारभूत कुरा हो । अतः गाउँपालिकाको योजना तर्जुमाको लागि आफ्नो क्षेत्रको सामाजिक, आर्थिक, भौतिक आदि विविध पक्षको तथ्याङ्कको आवश्यकता पर्दछ । गाउँपालिकाका विविध पक्षहरूको वास्तविक स्थितिको तथ्याङ्क र सूचना विना कुनै पनि योजनाको सही छनौट हुन सक्दैन । समय समयमा गाउँपालिकासँग सम्बन्धित सबै किसिमका तथ्य, तथ्याङ्कको संकलन र विश्लेषण गरी सो तथ्याङ्कका आधारमा योजना

तर्जुमा हुन सकेको अवस्थामा मात्र योजनाहरू वस्तुनिष्ठ हुन्छन् । यसको लागि आफ्नो क्षेत्रका भौगोलिक, आर्थिक, सामाजिक लगायतका पूर्वाधारको जानकारी लिन तथा भविष्यका योजनाको निर्माणको लागि पूर्वानुमान गर्न तथा जनतालाई अनुभूत हुने गरि सरल र प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्न निर्देशिकाको रूपमा वस्तुगत विवरणलाई उपयोग गर्न सकिन्छ । यहि विशेषताको कारणले वर्तमान समयमा प्रत्येक गाउँपालिकाले आफ्नो पार्श्वचित्र (वस्तुगत विवरण) बनाउन अनिवार्य भइसकेको छ ।

गाउँपालिका पार्श्वचित्रको औचित्य

सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय अर्न्तगत स्थानीय तहको योजना तथा बजेट दिग्दर्शनले निर्देशन गरे अनुसार गाउँपालिकाका समितिहरूलाई स्थानीयस्तरमा योजनाहरू सहभागितात्मक पद्धतिको माध्यमबाट तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गर्नको लागि एक केन्द्रविन्दुका रूपमा स्थापित गरेको छ । गाउँपालिका पार्श्वचित्र यस्तो दस्तावेज हो जसले गाउँक्षेत्रको समग्र वस्तुस्थितीलाई देखाउँदछ, जसबाट योजनाहरूको छनौट प्राथमिकिकरण गर्न सजिलो हुन्छ । त्यसैले गाउँपालिका पार्श्वचित्रलाई गाउँको तथ्याङ्गीय ऐना पनि भनिन्छ । यसले गाउँको वर्तमान अवस्थाको बारेमा जानकारी दिने गर्दछ । गाउँको वर्तमान अवस्था र स्थितीको विश्लेषण र महत्वका आधारमा सहभागितात्मक योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन प्रक्रियामा दिगोपन तथा पारदर्शी हुन जान्छ । खासगरि विकाससंग सम्बन्धित कार्यालयहरू लगायत योजना संचालन गर्ने अन्य संघसंस्थाको लागि यो आधारभूत विषय हो । जवसम्म हामी सूचना संकलन तथा प्रशोधन गरि व्यवस्थित ढङ्गले प्रत्येक विषयसंग सम्बन्धित कार्यालय, गैह्र सरकारी तथा अन्य संघसंस्थाको तथ्यगत स्थिती झल्काउन सक्दैनौं, तवसम्म व्यवस्थित ढङ्गले सूचनाको वास्तविक प्रयोग, वैज्ञानिक प्रणालीबाट योजना तर्जुमा हुन सक्तैन । त्यसैले गाउँको एकीकृत र समग्र सूचना प्रणालीलाई विकास गर्न गाउँ भित्रको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधारहरूको स्थिती झल्कने विवरणहरू राख्नु अपरिहार्य हुन्छ । गाउँको तथ्याङ्क तथा सूचनाहरू अद्यावधिक हुनु पर्दछ र तथ्याङ्क प्रयोगकर्ताहरूले आवधिक सूचना तथा तथ्याङ्कको बारेमा जानकारी पाउनु पर्दछ । एकातर्फ यस्ता तथ्याङ्क गाउँको सूचनाका आधारका रूपमा रहने गर्दछन् भने अर्कातर्फ यसरी विभिन्न क्षेत्रबाट उत्पादित तथ्याङ्कहरूको प्रमाणिकरण एवं विश्वासनीयताको समेत यकिन गरि सोको बारेमा तथ्याङ्क प्रयोगकर्तालाई जानकारी गराउनु गाउँपालिका पार्श्वचित्रको महत्व रहेको छ । यस पार्श्वचित्रबाट समग्र विकासको लागि योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमनको लागि सहयोग पुग्ने र गाउँको दिगो विकास निर्माणमा टेवा पुग्न जान्छ ।

उद्देश्य

यस पार्श्वचित्र तयारी गर्नुका प्रमुख उद्देश्यहरू निम्नलिखित छन् ।

क) गाउँको भौतिक पूर्वाधार, सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक तथा वातावरणीय अवस्थाहरूको जानकारी दिने ।

ख) गाउँको विषयगत क्षेत्रका विद्यमान संभावना र समस्याहरू अवगत गराउने ।

ग) गाउँ पार्श्वचित्रका आधारमा गाउँको आवधिक योजना तर्जुमा गर्न प्रोत्साहित गर्ने र सरोकारवालाहरूलाई आवश्यकता अनुसार गाउँ सम्बन्धी तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने ।

घ) नागरिकलाई सूचनाको आदान प्रदान मार्फत राज्य सरकार तथा प्रशासन उनिहरूको सेवक हो भन्ने कुराको विश्वस्तता दिलाउने ।

ङ) गाउँपालिका भित्र रहेका ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक महत्वका सांस्कृतिक सम्पदा र प्राकृतिक साधनको पहिचान गरि संरक्षण तथा सम्बर्द्धनमा प्रोत्साहन गर्ने ।

च) गाउँपालिकालाई क्रमशः समग्र गाउँपालिका क्षेत्रको सूचना बैंकको रूपमा स्थापित गर्दै लैजाने ।

छ) व्यवस्थित शहरी विकास, गाउँको विकास निर्माण तथा सामाजिक गतिविधिको क्षेत्रमा नयाँ सम्भावना, अवसर तथा चुनौतीहरूको पहिचान गर्ने ।

विधि र प्रकृयाहरू

थासाड गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र तयार गर्नको लागि आवश्यक सूचना तथा जानकारीहरू मुख्यतः दुई किसिमबाट संकलन गरिएका छन् । पारिवारिक तथा घरघुरीसँग सम्बन्धित सूचनाहरू प्राथमिक तथ्यांक हुन् र यी गणना विधिबाट संकलन गरिएका हुन् । यसमा समावेश गरिएका पारिवारिक सूचनाभन्दा अन्य जानकारीहरू सम्बन्धित निकायबाट द्वितीयक विधिबाट संकलन गरिएका छन् । प्राथमिक तथा द्वितीयक तथ्यांकहरू संकलन गर्दा निम्न विधि र प्रकृयाहरू अपनाइएका छन् ।

क) द्वितीय स्रोतहरूको रूपमा प्रकाशित एवं अप्रकाशित पुस्तक, पुस्तिका, अध्ययन, प्रतिवेदन, विषयगत कार्यालयको रेकर्ड आदिको प्रयोग ।

ख) विषयगत कार्यालय, संघसंस्था, वित्तिय संस्था, राजनैतिक पार्टी प्रतिनिधिहरू तथा विशेषज्ञहरू संगको छलफल, अर्न्तवार्ता एवं सुभाष संकलन ।

ग) वडा सचिवहरूसंग छलफल ।

घ) विभिन्न कार्यालयहरू एवं संघसंस्थाहरूसंग प्रत्यक्ष सम्पर्क एवं टेलिफोन तथा पत्राचार विधिबाट सूचना संकलन गरिएको छ ।

ङ) अति संवेदनशिल वातावरणीय क्षेत्रहरूको अवलोकन तथा नक्साङ्कन कार्य ।

च) गाउँक्षेत्रको भौगोलिक नक्साङ्कन, पूर्वाधारहरू, सडक, जनसंख्या वितरण, तथा जनघनत्व लगायतका विषयवस्तु आदिलाई भौगोलिक सूचना प्रणाली (Geographical Information System) को प्रयोग गरि नक्सा तयार गरिएको ।

छ) पारिवारिक तथ्याङ्क संकलनको लागि संघीय मामीला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट तयार गरिएको घरधुरी सर्भेक्षण फारमलाई मुख्य आधार मानी यस गाउँपालिकाको आवश्यकता अनुसार गाउँ क्षेत्रका सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी आवश्यक सुधार गरिएको ।

ज) पारिवारिक तथ्याङ्क बाहेकका अतिरिक्त सूचना/तथ्याङ्कहरूको लागि गाउँपालिकाको कार्यालय, सम्बन्धित विषयगत कार्यालय तथा सेवाकेन्द्रहरू, गैर सरकारी संस्थाहरू, स्थानीय विद्यालय तथा अन्य सम्बन्धित निकायबाट सङ्कलन गरिएको ।

सीमाहरू

क) यो पार्श्वचित्र तयारी गर्दा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारभित्र रही योजना तर्जुमा प्रकृत्यासँग सम्बन्धित प्रश्नावलीतर्फ बढी ध्यान केन्द्रित गरिएकोले यस प्रयोजनभन्दा बाहेकका कतिपय पारिवारिक तथ्यांकमा समेट्नुपर्ने प्रश्नावलीहरू कमै मात्र समेटिएको छ ।

ख) पारिवारिक आय तथा व्यय, रोजगारी, जग्गा जमीनको अवस्था, कृषि उत्पादन लगायतका आर्थिक सूचकहरू प्रश्नावलीमा राखिएकोमा यसबाट गाउँक्षेत्रका बासिन्दाको प्रतिव्यक्ति आय मात्र गणना गरिएको छ । गरीबी मापन सम्बन्धी सूचनाहरूको लागि आधिकारिक निकायबाट स्वीकृत सूचकहरूको पहिचान नगरिएको हुँदा यस सम्बन्धी थप विश्लेषण गरिएको छैन । स्वीकृत सूचकहरू पहिचान भएको अवस्थामा उपलब्ध सूचनाहरूको विश्लेषण गरी गरीबी मापन गर्न सकिने अवस्था छ । संकलन गरिएका सबै घरधुरी सर्भेक्षण फारमहरू सुरक्षित राखिएका छन् ।

ग) यस पार्श्वचित्रमा समावेश गर्न सङ्कलन गरिएका द्वितीयक तथ्याङ्कहरूको आधार वर्ष फरक फरक भएको हुँदा द्वितीयक तथ्यांकमा एकरूपता हुन सकेको छैन ।

घ) महत्वपूर्ण सम्पदाहरूको तस्वीर राख्ने प्रयास गरिएको भए पनि सबैलाई समेट्न सकिएको छैन ।

ङ) पारिवारिक तथ्याङ्क संकलन गर्ने सिलसिलामा गाउँपालिकाबाट खटिई गएका गणकहरूलाई कतिपय सूचनादाताबाट यथार्थ सूचना लिन कठिन भएको अनुभव गणकहरूको रह्यो ।

च) एउटै संस्था वा निकायमा पनि कतिपय द्वितीयक तथ्याङ्क लिनको लागि पटक पटक गरी धेरैपटक धाउन परेको अवस्था देखियो ।

छ) कतिपय समावेश गर्नुपर्ने आवश्यक तथ्याङ्क/सूचनाहरू कुनैपनि निकायबाट पनि उपलब्ध हुन नसकेको पाइयो ।

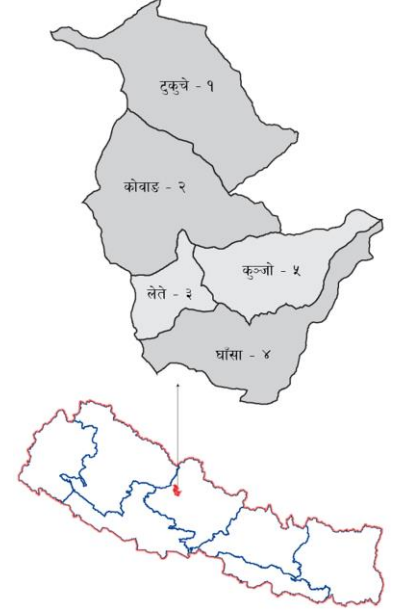
गाउँपालिकाको परिचय

थासाङ गाउँपालिका मुस्ताङ जिल्लामा अवस्थित छ । वि.सं २०७३ सालमा सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले ७४४ स्थानीय तह लागू गर्दा मुस्ताङ जिल्लामा साविकका टुकुचेको (१(७)वडाहरू, कोवाङ, लेते र कुञ्जो गाउँ विकास समितिहरूलाई समेटेर थासाङ गाउँपालिका घोषणा गरिएको हो । थासाङ गाउँपालिकाको क्षेत्रफल २८९ वर्गकिलोमिटर रहेको छ । यो गाउँपालिका ५ वडाहरूमा विभाजन गरिएको छ । यस गाउँपालिकाको कूल जनसंख्या २,९२० रहेको छ । यस गाउँपालिकाको सिमाना पूर्वमा घरपफोड गाउँपालिका र म्याग्दी जिल्ला, पश्चिममा म्याग्दी जिल्ला, उत्तरमा बाह्रगाउँ मुक्तिक्षेत्र र घरपफोड गाउँपालिका र दक्षिणमा म्याग्दी जिल्लासम्म छ ।

तस्वीरहरू:

मुस्ताङ जिल्ला थासाङ गाउँपालिका

नेपालको नक्सामा थासाङ गाउँपालिका
निर्देशाङ्क (कोवाङ): २८.६९^० उत्तर ८३.५८^० पूर्व

देश	नेपाल
प्रदेश	प्रदेश नं. गण्डकी प्रदेश (४)
जिल्ला	मुस्ताङ
स्थापना	२७ फाल्गुण २०७३
सरकार	
प्रकार	स्थानीय सरकार
अङ्ग	गाउँ कार्यपालिका
अध्यक्ष	बुद्धिप्रसाद शेरचन (नेपाली कांग्रेस)
उपाध्यक्ष	बालकुमारी शेरचन (नेपाली कांग्रेस)
क्षेत्रफल	
जम्मा	२८९ किमी ^२ (१११.६ वर्ग मी)
समुन्द्रसतह देखिको उचाई	२०००-५००० मी
जनसङ्ख्या	२०७४ वडा सर्वेक्षण
जम्मा	३,१०९
पुरुष	१,६०४
महिला	१,५०५
जनघनत्व	१०.१ किमी ^२ (२६.९ वर्ग मी)
साक्षरता प्रतिशत	९८%
केन्द्र	साविक कोवाङ गा.वि.स. को कार्यालय
समय क्षेत्र	नेपालको प्रमाणिक समय (यूटिसी+५:४५)
वेब	http://thasangmun.gov.np/

ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

प्रकृतिको सुन्दर बगैँचा नेपाल- यसै त स्वर्गभन्दा कम छैन । जहाँ रहेका छन् अनुपम सुन्दरताले भरिपूर्ण सम्पदाहरु, सुन्दर मोतिका मालाभै मुस्कुराउँदा हिमालहरु, नदि, ताल, तलैया तथा हराभरा अग्ला होचा कहि चुच्चो त कहिँ समथर परेका पहाड तथा उपत्यकाहरु , विश्वमै अतुलनीय प्राकृतिक सम्पदा, जैविक विविधता, किर्तिमानीको लागि चुनौतीपूर्ण भूगोल, साहसिक पर्यटन लगायतका विशेषताका कारण आफ्नो छुट्टै गरिमा स्थापित गरेको नेपालको मानचित्रमा मध्य क्षेत्रको प्रदेश नं. ४ अर्न्तगत राजधानी काठमाडौँको उत्तरी-पश्चिम दिशामा अवस्थित एक ऐतिहासिक पृष्ठभूमिले सज्जित मुस्ताङ जिल्लाको लगभग विच भागमा रहको सुन्दर गाउँको नाम हो थासाङ गाउँपालिका । थासाङ गाउँपालिका धौलागिरी र निलगिरी दुई अग्ला हिमशिखको विचमा अवस्थित, हिन्दू र बौद्ध पावनभूमी, पवित्र कालीगण्डकी प्रवाहित हुने प्रकृतिको अनुपम दृश्य भएको पर्यटकका लागि मनमोहक एवं सुन्दर गाउँ हो ।

नेपालको कुनै पनि अन्तराष्ट्रिय सिमानालाई नछुने र भौगोलिक विभाजन अनुसार हिमाली प्रदेशमा अवस्थित यो गाउँपालिकाको पृष्ठभूमि मुस्ताङ जिल्लासंगै गाँसिएर आउँछ । मनोरम हिमाली संरचनाले भरिपूर्ण यो गाउँपालिकाको उच्च हिमाली क्षेत्रको विचमा यत्रतत्र छरिएर रहेका अग्ला होचा भू-भागहरु लगायत विविध भौगोलिक वनावटले गाउँपालिकाको सुन्दरतालाई वृद्धि गर्न मद्दत गरिरहेका छन् । यसका साथै यो क्षेत्र समग्र देशको सुन्दर हिमाली आर्कषणयुक्त भूगोलहरुको प्रतिविम्ब हो ।

गाउँपालिकामा समावेश भएका साविकका वडाहरु:

वडा नं.	समावेश भएका साविक गा.वि.स - न.पा. हरु	साविक वडा
१.	टुकुचे	१-७
२.	कोवाङ	१-९
३.	लेते	४-९
४.	लेते	१-३
	कुन्जो	९
५.	कुञ्जो	१-८

केन्द्र : साविकको कोवाङ गा.वि.स.को कार्यालय ।

नेपालको नक्सामा थासाङ गाउँपालिका

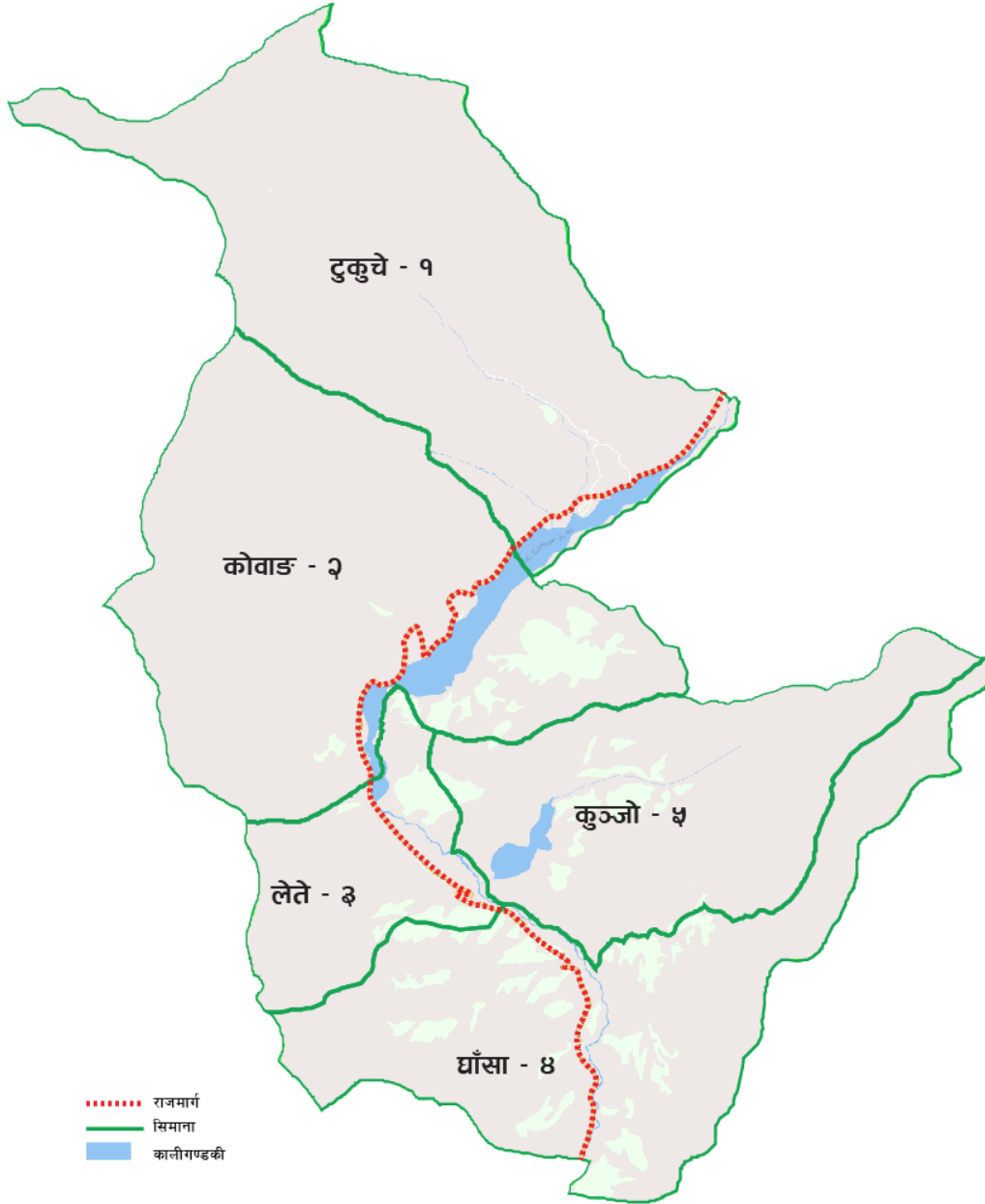

गाउँपालिकाको सिमाना :

पूर्व	घरपभोड गा.पा. र म्याग्दी जिल्ला
पश्चिम	म्याग्दी जिल्ला
उत्तर	घरपभोड गा.पा.
दक्षिण	म्याग्दी जिल्ला
क्षेत्रफल	२८९ वर्ग कि.मी.
जनसंख्या	३,१०९ जना
केन्द्र	साविक कोवाड गा.वि.स. को कार्यालय
वडा संख्या	५

भौगोलिक अवस्थिति

जैविक विविधताले भरिपूर्ण यो गाउँपालिका, समुन्द्र सतहबाट न्यूनतम २००० मिटर उचाईदेखि ५००० मिटर सम्म फैलिएको छ । भौगोलिक विविधता भएको कारण यहाँको हावापानी उचाई तथा समय अनुरूप फरक फरक छन् । गाउँ क्षेत्रको दक्षिण तल्लो भेगमा समशितोष्ण र उत्तरी भेगमा चिसो लेकाली हावापानी पाइन्छन् ।

थासाड गाउपालिका : स्याटेलाईट भ्यू

हावापानी तथा जलवायु

हिमालपारिको जिल्लामा अवस्थित यस गाउँपालिका भएको कारण यस गाउँपालिकामा ज्यादै कम वर्षा हुन्छ । औषत वार्षिक वर्षा तल्लो भागमा २०० मि.मि र माथिल्लो भागमा हिमपात हुन्छ । समुन्द्री सतहबाट निकै उचाईमा रहेको यो गाउँपालिकामा चिसो हावाचल्छ । गृष्म महिनामा यहाँ अधिकतम तापक्रम २६ डिग्रि सेल्सियस सम्म पुग्छ भने चिसो महिनामा तापक्रम -५ डिग्रि सेल्सियस भन्दा तल भर्दछ । गाउँपालिकाको दक्षिण तल्लो भेगमा प्रायःजसो समशितोष्ण चिसो हावापानी पाइन्छ भने उत्तरी भेगमा चिसो लेकाली हावापानी पाइन्छ ।

नदीनाला तथा तालपोखरी

यस गाउँपालिकामा पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा सेकोड पोखरी, भुत्छो ताल, टि.टि ताल रहेका छन् । गाउँपालिका क्षेत्रका बासिन्दालाई खानेपानी आपूर्ति गाउँक्षेत्र भित्रकै श्रोतबाट ल्याइएको छ ।

ऐतिहासिक स्थलहरु

यस गाउँपालिकामा धेरैजसो बौद्धहरुको बसोबास रहेको देखिन्छ । त्यसैले यहाँका प्रत्येक ऐतिहासिक तथा धार्मिक स्थलहरुमा बौद्धहरुकै गुम्बाहरु मात्र भेटिएको छ । यहाँका ऐतिहासिक स्थलहरुमा ऐतिहासिक चिनारी भएको क्यूपर गुम्बा , युम्बा नुर्वो गुम्बा, नर्साङ गुम्बा तथा अरु पुराना गुम्बाहरु र हिमालहरुको मनोरम दृश्य आदी देख्न पाइन्छन् ।

स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेला

नेपालको सांस्कृतिक विविधतालाई झल्काउने प्रमुख विषय भनेको स्थानीय चाडपर्व, भाषा धर्म तथा संस्कृतिहरु हुन् । थासाङ गाउँपालिका जातिय, भाषिक, धार्मिक रूपमा विविधता बोकेको गाउँपालिका हो । यसै कारण यहाँका स्थानीय चाडपर्व तथा संस्कृतिहरुमा पनि विविधता पाइन्छ । यस क्षेत्रमा बसोबास गर्ने जातजाति अनुसार फरक फरक चाडपर्व तथा जात्राहरु यहाँ मनाइने गर्दछन् । आम नेपालीको लागि नै साझा चाडपर्वको रूपमा मनाइने जनैपूर्णिमा, फागु पूर्णिमा, दशैं तिहार बाहेकका यहाँ क्षेत्री बाह्रमणका तथा थकालीले तिज, गुरुपूर्णिमा, रक्षाबन्धन , मगर तथा तामाङको ल्होसार, लगायतका चाडपर्वहरु यस क्षेत्रमा मनाइने महत्वपूर्ण चाडपर्व रूपमा रहेका छन् ।

तालिका नं. १ स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाको विवरण

क्र.स.	चाडपर्व	मनाइने महिना	मनाउने जातजाती
१.	तोरन्ला	फागुन	थकाली
२.	फागु पूर्णिमा	फागुन	गुरुङ,मगर, क्षेत्री, थकाली
३.	ल्होसार	पौष	थकाली, गुरुङ, मगर, तामाङ
४.	माघे संक्रान्ति	माघ	क्षेत्री,ब्राह्मण, गुरुङ,मगर, थकाली, कामी र दमाई आदि लगायतका जाति
५.	दशैं, तिहार	असोज, कार्तिक	क्षेत्री,ब्राह्मण, गुरुङ,मगर, थकाली, कामी र दमाई आदि)
६.	तिज, कृष्ण जन्माष्टमी	भाद्र	क्षेत्री,ब्राह्मण, कामी र दमाई आदि लगायतका जाति
७.	धान्ते पूर्णिमा		गुरुङ ,मगर,नेवार,कामी र दमाई आदि

श्रोत : गा.पा सर्वेक्षण, २०७४

सामाजिक अवस्था

जनसंख्या र जनघनत्व

थासाङ गाउँपालिकाको २०७४ सालको वडा सर्वेक्षणका आधारमा कुल जनसंख्या ३,१०९ रहेको देखिन्छ । जसमध्ये पुरुष जनसंख्या १,६०४ रहेको छ भने महिला जनसंख्या १,५०५ रहेका छ ।

स्वास्थ्य

नयाँ गाउँपालिकाको रुपमा भर्खर मात्रै जिम्मेवारी सम्हालेको यस गाउँपालिकामा स्वास्थ्य सम्बन्धी धेरै कार्य गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ । गाउँपालिकाको १ वडामा स्वास्थ्य केन्द्र तथा ३ वडामा स्वास्थ्य चौकी रहेका छ ।

शिक्षा

गाउँ प्रोफाइल तयार गर्न सञ्चालन गरिएको वडा सर्वेक्षणमा उल्लेख भई आए अनुसार गाउँपालिकाको कूल साक्षरता ९८ प्रतिशत छ । त्यसैले यस गाउँपालिकालाई पूर्ण साक्षर घोषणा गरिएको छ ।